

Polgárok Háza

Erdély szórványmagyarsága sorozat I.
2013-2014.

VÁRMEGYE

Hunyad

BUKOVINAI SZÉKELYEK,
REFORMÁTUS MAGYAROK

A Kárpát-medencei Magyar Népművészet rendezvénysorozat keretében a Polgárok Háza a Kárpát-medence egy-egy tájegységének szerte-ággzó bemutatására törekszik népművészeti kiállítással, a helyi népzene, néptánc, népdal, népmese, jellegzetes gasztronómia bemutatásával. 2009 és 2012 között 25 rendezvény keretében a négy égtáj felől, mind a nyolc trianoni utódállamból érkeztek fellépőink.

A sorozatban eddig bemutatott tájegységek:

2009-2010. évad: Mezőkövesd (Matyóföld), Mákófalva (Kalotaszeg), Palócföld (Nógrád, Heves), Zsére (Zobor-alja), Sárköz (Tolna), Zabola (Háromszék);

2010 ősz: "Elfeledett Nyugati Végeken" - Órvidék, Rábaköz, Muravidék; 2011. február: Mohácsi busójárás;

2011 tavasz: "Hármashatár" - Szilágyság, Szatmár-Bereg, Kárpátalja; 2011 ősz: "Déli végeken" - Csongrád, Bácska-Bánát-Szerémség, Szlavónia és Drávaszög, Délkelet-Bánság szórványmagyarsága.

2012 - Felvidék határon innen és túl: Alsó-Garam- és Ipoly-mente, Csallóköz és Mátyusföld, a felvidéki palócság, Kassa vidéke, Felső-Bodrogköz, Tokaj-hegyalja, Diósgyőr, Bükkalja. 2013 tavaszán palóc farsangi sokadalomnak és zalai pünkösdi sokadalomnak adtunk otthont.

2013 őszétől egy éven át Erdély szórványközösségei mutatkoznak be a Polgárok Házában. A rendezvénysorozat fővédnöke: **Kövér László**, a Magyar Országgyűlés elnöke. Szakmai partnerünk: **Dr. Pozsony Ferenc** néprajzkutató, a Magyar Tudományos Akadémia külső tagja (Kolozsvár).

Információ:

Trznadel Angéla programigazgató: +36-1/299-8050

*Sigmund Bertalan sorozatszervező: +36-1/299-8054

A rendezvénysorozat a **Polgári Magyarországért Alapítvány** támogatásával valósul meg.

Kiadványszerkesztő: *Sigmund Bertalan Kivitelező: Lombos Nyomda

„Tizen vagyunk; ez a gyülekezet,
a tizenegyedik maga a pap,
de énkelünk mi százak helyett,
hogy hull belé a por s a vakolat...”

(Jékely Zoltán)

Az egykori Hunyad és Zaránd vármegye őshonos szórványmagyarsága középkori gyökerű, kismanesi eredetű, a 16. században református vallásra tért. Melljük vagy helyükbe a későbbi évszázadokban a Székelyföldről érkeztek nemesek, a 19-20. században pedig munkások is megtelepedtek; lélekszámuk ezzel együtt is évszázadok óta minimális, az asszimiláció folyamatos. A román többséggel való együttélésük egymás kultúrájának kölcsönös ismeretén és tiszteletén alapult, azonban a 20. században a hagyományos faluközösségek felbomlásával ez az egyensúlyi helyzet megszűnt, ami a román nyelv, ill. az ortodox vallás túlnyomó dominanciáját eredményezte a magyar kisebbségű falvakban és a vegyes házasságokban, a kereszteléstől az iskoláztatáson át egészen a temetésig.

2013. szeptember 20. (péntek) 18 óra Polgárok Háza

Az 1764-es madéfalvi veszedelem után Moldvába bujdosott, majd **Bukovinába telepített székelyek** a 20. század fordulóján telepedtek Hunyad vármegyébe: **Dévára, Vajdahunyadra, Csernakeresztúrra** és **Sztrigyszentgyörgyre**, Csernakeresztúron megalapítva Hunyad megye legmagyarabb települését: a 61%-os magyar és 39%-os román lélekszámarány a mai napig is megmaradt. Szép, egységes képet mutató telepeik az 1980-as években az örült falurombolásnak estek áldozatul. Manapság közigazgatásilag a megyeszékhelyhez, Dévához tartozó Csernakeresztúron szórványban is, de kis magyar szigetet képez a bukovinai székelység, viszont Déván és Vajdahunyadon nagyon szét-szórta él a magyarság, Sztrigyszentgyörgyön pedig már alig van tiszta magyar család.

18.00: Kiállítás nyílik a csernakeresztúri bukovinai székelyek gyűjteményéből, Vass Erika néprajzkutató az őshonos református magyarok körében készült fotográfiáiból és Margittai Gábor szórványkutató Hunyad megyei fényképeiből.

Megnyitja:

Kóka Rozália előadóművész, a Népművészet Mestere

Beszédet mond:

Vass Erika néprajzkutató

18.30: A **Csernakeresztúri Hagyományőrző Egyesület** táncsoportjának és zenekarának műsora (Díszterem).

Az egyesület vezetője: **Szabó Julianna**

Művészeti vezető: **Blozs Anna**

Közreműködnek:

Sárközi Eduárd és **Papp Evelin** mesemondók.

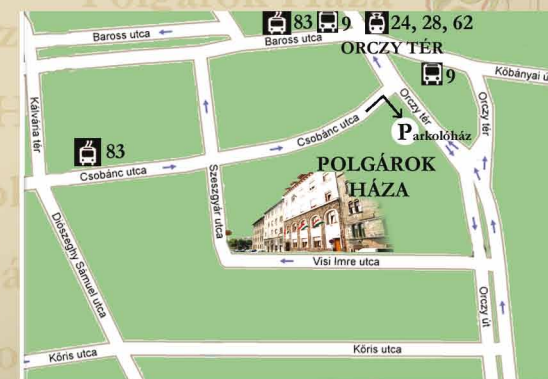
Az est végén kóstoló csernakeresztúri székely ételekből:

Töltöttkáposzta, édesmalé (helyi nevén pitán),
köményes pálinka.

1089 Budapest Visi Imre. u. 6.

Tel.: +36-1/299-8050

polgarokhaza@polgarokhaza.hu

Megközelíthető:

A Baross térről és a Nagyvárad térről 24-es, a Blaha Lujza térről 28-as és 62-es villamossal, valamint a Deák térről és Kőbánya felől 9-es busszal az Orczy térig; a Kálvin térről 83-as trolibusszal a Csobánc utcáig.

Kérjük, adományával
(a helyszínen vagy átutalással)
járuljon hozzá
a rendezvény költségeihez!

Ajánlott összeg: **500 Ft**

Bankszámlaszámunk:

10300002-20210799-00003285

(Szövetség a Nemzetért Alapítvány)

www.polgarokhaza.hu

Hunyad megye 2013. szeptember 20.

Bukovinai
székelyek,
református
magyarok

Magyarlapád 2013. október 25.

Egy
Küküllő
menti
magyar
szórvány-
központ

Nagybánya 2013. november 22.

A
Teleki
Magyar
Ház
közösségei

Zselyk 2013. december 13.

Egy
hétosztás
éves falu
a Sajtó
mentén

POLGÁROK HÁZA

ERDÉLY szórvány- magyarsága

Városfenes és Köröstarcsány 2014. január 31.

Két
magyar
falu a
Fekete-
Körös
völgyében

Barcaság 2014. február 28.

Brassói
magyarok
és
hétfalusi
csángók

Oltozakadát 2014. március 28.

Egy
Székely-
megyei
magyar
szórvány-
közösség

MAGYAR
RÁDIÓ ZRT.

Médiatámogatóink:

magyar
Demokrata
KONZERVATÍV HETILAP

erdely.ma

krónika
Erdélyből a világ

NYUGATI JELEN

Szabadság

Polgári napilap - Megjelenik Arad, Fehér, Hunyad, Krassó-Szörény és Temes megyékben